

## Cuprins

|                                                                                                                                                                                                                      |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| CAPITOLUL I. STATUL ȘI SEPARAȚIA PUTERILOR ÎN STAT.....                                                                                                                                                              | 5  |
| PUTEREA EXECUTIVĂ ȘI ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ .....                                                                                                                                                                     | 5  |
| 1. Statul și separația puterilor în stat.....                                                                                                                                                                        | 5  |
| 1.1. Conceptul de „stat” .....                                                                                                                                                                                       | 5  |
| 1.2. Separația puterilor în stat.....                                                                                                                                                                                | 6  |
| 1.2.1 Puterea legislativă.....                                                                                                                                                                                       | 8  |
| 1.2.2 Puterea executivă .....                                                                                                                                                                                        | 9  |
| 1.2.3 Puterea judecătorească.....                                                                                                                                                                                    | 10 |
| 2. Puterea executivă și administrația publică.....                                                                                                                                                                   | 10 |
| 2.1. Dimensiunile executivului.....                                                                                                                                                                                  | 10 |
| 2.2. Sfera de cuprindere a administrației publice. Administrația publică ca<br>scop, ca mijloc de realizare a competenței și administrația publică prin<br>delegație.....                                            | 12 |
| Teste-grilă.....                                                                                                                                                                                                     | 13 |
| <br>CAPITOLUL II. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ – SUBSISTEM COMPLEX<br>INTEGRAT ÎN SISTEMUL SOCIAL GLOBAL .....                                                                                                              | 17 |
| 1. Noțiunea de administrație publică .....                                                                                                                                                                           | 17 |
| 2. Fenomenul administrativ .....                                                                                                                                                                                     | 18 |
| 3. Scopul administrației publice .....                                                                                                                                                                               | 19 |
| 4. Funcțiile administrației publice .....                                                                                                                                                                            | 19 |
| 5. Raporturile dintre administrația publică și principalele elemente ale<br>sistemului social .....                                                                                                                  | 20 |
| 6. Știința administrației – știință interdisciplinară .....                                                                                                                                                          | 21 |
| 7. Provocări ale administrației publice moderne .....                                                                                                                                                                | 22 |
| Teste-grilă.....                                                                                                                                                                                                     | 28 |
| <br>CAPITOLUL III. DEFINIȚIA, OBIECTUL ȘI TRĂSĂTURILE DREPTULUI<br>ADMINISTRATIV. RELAȚIILE DREPTULUI ADMINISTRATIV CU<br>DREPTUL CONSTITUȚIONAL ȘI ȘTIINȚA ADMINISTRAȚIEI. ȘTIINȚA<br>DREPTULUI ADMINISTRATIV ..... | 31 |
| 1. Definiția, obiectul și trăsăturile dreptului administrativ .....                                                                                                                                                  | 31 |
| 1.1. Definiția dreptului administrativ .....                                                                                                                                                                         | 31 |
| 1.2. Obiectul de reglementare al dreptului administrativ .....                                                                                                                                                       | 31 |
| 1.3. Geneza și autonomia dreptului administrativ .....                                                                                                                                                               | 32 |
| 1.4. Trăsăturile dreptului administrativ .....                                                                                                                                                                       | 35 |
| 2. Relațiile dreptului administrativ cu dreptul constituțional și știința<br>administrației .....                                                                                                                    | 36 |
| 2.1. Relațiile dreptului administrativ cu dreptul constituțional .....                                                                                                                                               | 36 |
| 2.2. Relațiile dreptului administrativ cu știința administrației.....                                                                                                                                                | 37 |

|                                                                                                                                                |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 3. Știința dreptului administrativ .....                                                                                                       | 38        |
| Teste-grilă.....                                                                                                                               | 41        |
| <b>CAPITOLUL IV. IZVOARELE DREPTULUI ADMINISTRATIV .....</b>                                                                                   | <b>44</b> |
| 1. Noțiunea de izvor de drept.....                                                                                                             | 44        |
| 2. Izvoarele formale ale dreptului administrativ .....                                                                                         | 44        |
| 2.1. Constituția și legile constituționale.....                                                                                                | 44        |
| 2.2. Legile organice și legile ordinare .....                                                                                                  | 45        |
| 2.3. Ordonanțele simple și ordonanțele de urgență adoptate de Guvern .....                                                                     | 46        |
| 2.4. Actele administrative având caracter normativ .....                                                                                       | 47        |
| 2.5. Uzanțele juridice.....                                                                                                                    | 49        |
| 2.6. Jurisprudența.....                                                                                                                        | 49        |
| 2.7. Doctrina juridică.....                                                                                                                    | 50        |
| 2.8. Poziția tratatelor internaționale și a ordinii juridice a Uniunii Europene<br>în cadrul izvoarelor dreptului administrativ românesc ..... | 51        |
| 2.8.1. Tratatelor internaționale .....                                                                                                         | 51        |
| 2.8.2. Ordinea juridică a Uniunii Europene .....                                                                                               | 52        |
| Teste-grilă.....                                                                                                                               | 58        |
| <b>CAPITOLUL V. NORMELE DE DREPT ADMINISTRATIV ȘI<br/>CODIFICAREA LOR. RAPORTURILE DE DREPT ADMINISTRATIV .....</b>                            | <b>65</b> |
| 1. Normele de drept administrativ .....                                                                                                        | 65        |
| 2. Codificarea normelor de drept administrativ .....                                                                                           | 67        |
| 3. Raporturile de drept administrativ .....                                                                                                    | 68        |
| 3.1. Definiție .....                                                                                                                           | 68        |
| 3.2. Trăsăturile raporturilor de drept administrativ.....                                                                                      | 68        |
| 3.3. Subiectele raporturilor de drept administrativ .....                                                                                      | 69        |
| 3.4. Clasificarea raporturilor de drept administrativ.....                                                                                     | 69        |
| 3.4.1. Raporturi de drept administrativ între autorități ale administrației<br>publice .....                                                   | 70        |
| 3.4.2. Raporturi de drept administrativ între autorități ale administrației<br>publice și persoane din afara administrației publice .....      | 71        |
| Teste-grilă.....                                                                                                                               | 72        |
| <b>CAPITOLUL VI. AUTORITĂȚILE ȘI INSTITUȚIILE ADMINISTRAȚIEI<br/>PUBLICE.....</b>                                                              | <b>78</b> |
| 1. Noțiunea de autoritate și de instituție a administrației publice .....                                                                      | 78        |
| 2. Categoriile de autorități și instituții ale administrației publice .....                                                                    | 81        |
| Teste-grilă.....                                                                                                                               | 83        |
| <b>CAPITOLUL VII. PREȘEDINTELE ROMÂNIEI.....</b>                                                                                               | <b>85</b> |
| 1. Alegerea și mandatul Președintelui României .....                                                                                           | 85        |
| 2. Rolul Președintelui României .....                                                                                                          | 88        |
| 3. Atribuțiile Președintelui României .....                                                                                                    | 89        |
| 3.1. Atribuțiile Președintelui României în raporturile sale cu Parlamentul .....                                                               | 89        |

|                                                                                                                                                      |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 3.2. Atribuțiile Președintelui României în raporturile sale cu puterea judecătorească.....                                                           | 91  |
| 3.3. Atribuțiile Președintelui României ca șef al executivului .....                                                                                 | 92  |
| 3.4. Atribuțiile Președintelui României în domeniul politicii externe.....                                                                           | 98  |
| 3.5. Atribuțiile Președintelui României în raporturile cu poporul .....                                                                              | 100 |
| 4. Actele Președintelui României .....                                                                                                               | 101 |
| 5. Răspunderea Președintelui României .....                                                                                                          | 104 |
| 5.1. Răspunderea politică a Președintelui României .....                                                                                             | 105 |
| 5.2. Răspunderea penală a Președintelui României .....                                                                                               | 107 |
| Teste-grilă.....                                                                                                                                     | 110 |
| <br>CAPITOLUL VIII. GUVERNUL ROMÂNIEI .....                                                                                                          | 115 |
| 1. Statutul Guvernului .....                                                                                                                         | 115 |
| 2. Constituirea și componența Guvernului .....                                                                                                       | 116 |
| 2.1. Investiția Guvernului.....                                                                                                                      | 116 |
| 2.2. Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană pentru a putea fi membru al Guvernului.....                                           | 119 |
| 2.3. Suspendarea din funcția de membru al Guvernului.....                                                                                            | 121 |
| 2.4. Încetarea funcției de membru al Guvernului .....                                                                                                | 122 |
| 2.5. Încetarea mandatului Guvernului .....                                                                                                           | 123 |
| 2.6. Componența Guvernului.....                                                                                                                      | 124 |
| 3. Organizarea și funcționarea Guvernului.....                                                                                                       | 125 |
| 3.1. Organizarea aparatului de lucru al Guvernului.....                                                                                              | 125 |
| 3.2. Funcționarea Guvernului .....                                                                                                                   | 126 |
| 4. Funcțiile și atribuțiile Guvernului.....                                                                                                          | 127 |
| 5. Actele Guvernului.....                                                                                                                            | 130 |
| 5.1. Noțiuni generale .....                                                                                                                          | 130 |
| 5.2. Ordonanțele simple și ordonanțele de urgență adoptate de Guvern .....                                                                           | 130 |
| 5.3. Hotărârile Guvernului.....                                                                                                                      | 136 |
| 6. Primul-ministru.....                                                                                                                              | 138 |
| 7. Controlul parlamentar exercitat asupra Guvernului .....                                                                                           | 139 |
| 8. Răspunderea Guvernului .....                                                                                                                      | 142 |
| 8.1. Răspunderea politică a Guvernului și a membrilor săi .....                                                                                      | 142 |
| 8.1.1. Moțiunea de cenzură.....                                                                                                                      | 143 |
| 8.1.2. Angajarea răspunderii Guvernului.....                                                                                                         | 144 |
| 8.2. Răspunderea penală a membrilor Guvernului .....                                                                                                 | 146 |
| 8.2.1. Faptele săvârșite de membrii Guvernului care constituie infracțiuni, potrivit Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială ..... | 146 |
| 8.2.2. Procedura de urmărire penală și de judecare a membrilor Guvernului.....                                                                       | 147 |
| Teste-grilă.....                                                                                                                                     | 149 |

|                                                                                                                                            |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| CAPITOLUL IX. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ CENTRALĂ DE SPECIALITATE .....                                                                         | 158 |
| 1. Structura administrației publice centrale de specialitate.....                                                                          | 158 |
| 2. Ministerele .....                                                                                                                       | 158 |
| 3. Organele administrative centrale de specialitate înființate în subordinea Guvernului sau a ministerelor.....                            | 163 |
| 4. Organele administrative centrale de specialitate înființate ca autorități administrative autonome.....                                  | 166 |
| Teste-grilă.....                                                                                                                           | 172 |
| <br>CAPITOLUL X. PRINCIPIILE DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LA NIVELUL UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE ..... | 177 |
| 1. Unitățile administrativ-teritoriale din România.....                                                                                    | 177 |
| 2. Descentralizarea administrativă și autonomia locală.....                                                                                | 179 |
| 3. Deconcentrarea administrativă .....                                                                                                     | 188 |
| 4. Eligibilitatea autorităților administrației publice locale.....                                                                         | 191 |
| 5. Principiul legalității .....                                                                                                            | 192 |
| 6. Consultarea cetățenilor în problemele locale de interes deosebit .....                                                                  | 192 |
| 7. Dreptul minorităților de a-și folosi limba maternă în raporturile cu autoritățile administrației publice locale.....                    | 193 |
| Teste-grilă.....                                                                                                                           | 196 |
| <br>CAPITOLUL XI. CONSILIUL LOCAL .....                                                                                                    | 202 |
| 1. Reglementarea, rolul și mandatul Consiliului local.....                                                                                 | 202 |
| 2. Alegerea consilierilor locali.....                                                                                                      | 202 |
| 3. Componenta consiliilor locale .....                                                                                                     | 203 |
| 4. Validarea mandatelor consilierilor locali.....                                                                                          | 204 |
| 5. Constituirea consiliilor locale .....                                                                                                   | 204 |
| 6. Conflictul de interese privind consilierii locali.....                                                                                  | 205 |
| 7. Incompatibilitățile cu calitatea de consilier local .....                                                                               | 206 |
| 8. Funcționarea consiliilor locale.....                                                                                                    | 207 |
| 9. Competența consiliilor locale .....                                                                                                     | 209 |
| 10. Dizolvarea consiliilor locale .....                                                                                                    | 211 |
| 11. Actele consiliilor locale .....                                                                                                        | 212 |
| 12. Drepturile și obligațiile consilierilor locali.....                                                                                    | 214 |
| 13. Suspendarea și încetarea mandatului de consilier local.....                                                                            | 216 |
| 13.1. Suspendarea mandatului de consilier local.....                                                                                       | 216 |
| 13.2. Încetarea mandatului de consilier .....                                                                                              | 216 |
| 14. Răspunderea consilierilor locali .....                                                                                                 | 217 |
| 15. Raporturile consiliului local cu celelalte autorități ale administrației publice....                                                   | 219 |
| Teste-grilă.....                                                                                                                           | 221 |

**CAPITOLUL XII. PRIMARUL. VICEPRIMARUL. SECRETARUL GENERAL AL COMUNEI, ORAȘULUI SAU MUNICIPIULUI. INSTITUȚIILE ȘI SERVICIILE PUBLICE DE INTERES LOCAL. PRIMĂRIA COMUNEI, ORAȘULUI SAU MUNICIPIULUI. ADMINISTRATORUL PUBLIC.**

|                                                                                                                                           |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ A MUNICIPIULUI BUCUREȘTI.....</b>                                                                                | <b>227</b> |
| 1. Primarul .....                                                                                                                         | 227        |
| 1.1. Reglementarea și rolul primarului .....                                                                                              | 227        |
| 1.2. Alegerea primarului .....                                                                                                            | 227        |
| 1.3. Mandatul primarului .....                                                                                                            | 228        |
| 1.4. Conflictul de interese privind primarii .....                                                                                        | 228        |
| 1.5. Incompatibilitățile cu calitatea de primar .....                                                                                     | 229        |
| 1.6. Competența primarului .....                                                                                                          | 230        |
| 1.7. Actele primarului.....                                                                                                               | 233        |
| 1.8. Drepturile și obligațiile primarului .....                                                                                           | 233        |
| 1.9. Suspendarea și încetarea mandatului primarului .....                                                                                 | 235        |
| 1.9.1. Suspendarea de drept a mandatului primarului .....                                                                                 | 235        |
| 1.9.2. Încetarea mandatului primarului.....                                                                                               | 236        |
| 1.9.2.1. Încetarea de drept a mandatului primarului .....                                                                                 | 236        |
| 1.9.2.2. Încetarea mandatului primarului ca urmare a rezultatului unui referendum local având ca obiect demiterea acestuia.....           | 237        |
| 1.9.3. Exercițarea atribuțiilor funcției de primar pe perioada vacanței funcției de primar sau de suspendare din funcție a acestuia ..... | 237        |
| 1.10. Răspunderea primarului.....                                                                                                         | 238        |
| 1.11. Raporturile primarului cu celelalte autorități ale administrației publice .....                                                     | 238        |
| 2. Viceprimarul.....                                                                                                                      | 239        |
| 3. Secretarul general al comunei, orașului sau municipiului .....                                                                         | 240        |
| 4. Instituțiile și serviciile publice de interes local.....                                                                               | 240        |
| 5. Primăria comunei, orașului sau municipiului .....                                                                                      | 241        |
| 6. Administratorul public.....                                                                                                            | 241        |
| 7. Administrația publică a municipiului București .....                                                                                   | 242        |
| Teste-grilă.....                                                                                                                          | 244        |

**CAPITOLUL XIII. CONSILIUL JUDEȚEAN. PREȘEDINTELE CONSILIULUI JUDEȚEAN. VICEPREȘEDINȚII CONSILIILOR JUDEȚENE. SECRETARUL GENERAL AL JUDEȚULUI. ADMINISTRATORUL PUBLIC AL JUDEȚULUI .....**

|                                                                                            |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>250</b>                                                                                 | <b>250</b> |
| 1. Consiliul județean .....                                                                | 250        |
| 1.1. Reglementarea, rolul și mandatul Consiliului județean .....                           | 250        |
| 1.2. Alegerea consilierilor județeni.....                                                  | 250        |
| 1.3. Componenta și constituirea consiliului județean .....                                 | 251        |
| 1.4. Conflictul de interese și incompatibilitățile cu calitatea de consilier județean..... | 251        |
| 1.5. Funcționarea consiliului județean .....                                               | 251        |
| 1.6. Competența consiliului județean .....                                                 | 252        |
| 1.7. Dizolvarea consiliului județean .....                                                 | 254        |

|                                                                                                                                       |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1.8. Actele consiliului județean .....                                                                                                | 255 |
| 1.9. Raporturile consiliului județean cu celelalte autorități ale administrației publice .....                                        | 256 |
| 2. Președintele consiliului județean .....                                                                                            | 257 |
| 2.1. Reglementarea și rolul președintelui consiliului județean .....                                                                  | 257 |
| 2.2. Alegerea și mandatul președintelui consiliului județean .....                                                                    | 257 |
| 2.3. Competența președintelui consiliului județean .....                                                                              | 258 |
| 2.4. Actele președintelui consiliului județean .....                                                                                  | 260 |
| 2.5. Suspendarea și încetarea mandatului președintelui consiliului județean .....                                                     | 261 |
| 2.6. Răspunderea președintelui consiliului județean .....                                                                             | 261 |
| 3. Vicepreședinții consiliilor județene .....                                                                                         | 261 |
| 4. Secretarul general al județului .....                                                                                              | 262 |
| 5. Administratorul public al județului .....                                                                                          | 262 |
| Teste-grilă .....                                                                                                                     | 264 |
| <b>CAPITOLUL XIV. PREFECTUL</b> .....                                                                                                 | 269 |
| 1. Considerații introductive .....                                                                                                    | 269 |
| 2. Istoric al reglementării .....                                                                                                     | 269 |
| 3. Numirea prefectului și a subprefecților .....                                                                                      | 271 |
| 4. Incompatibilitățile și conflictul de interese cu funcția de prefect .....                                                          | 272 |
| 4.1. Incompatibilitățile cu funcția de prefect .....                                                                                  | 272 |
| 4.2. Conflictul de interese în exercitarea funcției de prefect .....                                                                  | 272 |
| 5. Drepturile și îndatoririle prefectului .....                                                                                       | 273 |
| 6. Competența prefectului .....                                                                                                       | 274 |
| 6.1. Controlul de legalitate exercitat de prefect asupra actelor administrative ale autorităților administrației publice locale ..... | 276 |
| 6.1.1. Actele juridice care formează obiectul controlului de legalitate exercitat de prefect .....                                    | 276 |
| 6.1.2. Condițiile de exercitare a controlului de legalitate de către prefect .....                                                    | 279 |
| 6.2. Exercițarea de către prefect a conducerii serviciilor publice deconcentrate în unitățile administrativ-teritoriale .....         | 282 |
| 7. Actele prefectului .....                                                                                                           | 283 |
| 8. Instituția prefectului .....                                                                                                       | 284 |
| 9. Raporturile prefectului cu celelalte autorități ale administrației publice .....                                                   | 286 |
| Teste-grilă .....                                                                                                                     | 287 |
| <b>CAPITOLUL XV. FUNCȚIA PUBLICĂ ȘI FUNCȚIONARII PUBLICI</b> .....                                                                    | 291 |
| 1. Funcția publică .....                                                                                                              | 291 |
| 1.1. Personalul din administrația publică .....                                                                                       | 291 |
| 1.2. Noțiunea de funcție publică .....                                                                                                | 291 |
| 1.3. Trăsăturile funcției publice .....                                                                                               | 293 |
| 2. Funcționarul public .....                                                                                                          | 294 |
| 2.1. Noțiunea de funcționar public .....                                                                                              | 294 |
| 2.2. Trăsăturile funcționarului public .....                                                                                          | 294 |
| 2.3. Drepturile și obligațiile funcționarilor publici .....                                                                           | 296 |

|                                                                                                      |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 2.3.1. Considerații generale .....                                                                   | 296 |
| 2.3.2. Drepturile funcționarilor publici.....                                                        | 297 |
| 2.3.3. Obligațiile funcționarilor publici .....                                                      | 300 |
| 2.4. Cariera funcționarului public.....                                                              | 304 |
| 2.4.1. Recrutarea funcționarilor publici.....                                                        | 304 |
| 2.4.2. Perioada de stagiu.....                                                                       | 306 |
| 2.4.3. Numirea funcționarilor publici .....                                                          | 306 |
| 2.4.4. Natura juridică a raportului de serviciu al funcționarului public.....                        | 306 |
| 2.4.5. Promovarea funcționarilor publici și evaluarea performanțelor<br>profesionale .....           | 307 |
| 2.4.6. Modificarea, suspendarea și încetarea raportului de serviciu al<br>funcționarului public..... | 308 |
| 2.4.6.1. Modificarea raportului de serviciu al funcționarului public .....                           | 308 |
| 2.4.6.2. Suspendarea raportului de serviciu al funcționarului public.....                            | 311 |
| 2.4.6.3. Încetarea raportului de serviciu al funcționarului public .....                             | 312 |
| 2.4.7. Corpul de rezervă al funcționarilor publici.....                                              | 315 |
| 2.5. Răspunderea funcționarilor publici.....                                                         | 316 |
| 2.5.1. Responsabilitatea și răspunderea funcționarilor publici .....                                 | 316 |
| 2.5.2. Răspunderea administrativ-disciplinară a funcționarilor publici.....                          | 316 |
| 2.5.3. Răspunderea contravențională a funcționarilor publici .....                                   | 318 |
| 2.5.4. Răspunderea civilă a funcționarilor publici.....                                              | 318 |
| 2.5.5. Răspunderea administrativ-patrimonială a funcționarilor publici .....                         | 319 |
| 2.5.6. Răspunderea penală a funcționarilor publici .....                                             | 319 |
| 3. Managementul funcției publice și al funcționarilor publici.....                                   | 319 |
| Teste-grilă.....                                                                                     | 321 |
| BIBLIOGRAFIE .....                                                                                   | 325 |

# Capitolul I

## Statul și separația puterilor în stat.

### Puterea executivă și administrația publică

#### 1. Statul și separația puterilor în stat

##### 1.1. Conceptul de „stat”

Conceptul de *stat*<sup>1</sup> poate fi definit, în funcție de contextul în care este utilizat, fie într-o accepțiune largă, fie într-o accepțiune restrânsă.

**Conceptul de stat în accepțiune largă.** În accepțiune largă „statul” reprezintă o **colectivitate umană**, stabilită pe un **teritoriu** delimitat de frontiere și condusă de o **putere instituționalizată**. În această accepțiune „statul” este sinonim cu „țara”, incluzând civilizația, resursele, oamenii, teritoriul, frontierele, autoritățile etc. Această accepțiune este reflectată în formulările de genul: „statele lumii”, „state cu nivele de dezvoltare diferite”, fiind ilustrată și de art. 10 din Constituția revizuită care prevede că „România întreține și dezvoltă relații pașnice cu toate statele ...”.

În această accepțiune statul are următoarele elemente:

- **Populația.** În cadrul populației unui stat se întâlnesc cetățeni ai statului respectiv, cetățeni ai altor state și apatrizi (persoane care nu au nicio cetățenie). **Cetățenia** reprezintă legătura juridică și politică permanentă dintre o persoană fizică și un stat, legătură care exprimă apartenența persoanei la statul respectiv și care determină totalitatea drepturilor și obligațiilor reciproce dintre persoană și stat. **Într-un stat democratic puterea aparține poporului care o exercită prin organele sale reprezentative.** În România, acest lucru este subliniat de prevederile art. 2 alin (1) din Constituție care arată că „*suveranitatea națională aparține poporului român, care o exercită prin organele sale reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte, precum și prin referendum*”.

- **Teritoriul** – este acea porțiune a globului pământesc cuprinzând solul, subsolul, apele și coloana de aer aflată deasupra solului și apelor, delimitată prin hotare naturale sau convenționale, asupra căreia statul își exercită suveranitatea. Teritoriul statului român prezintă următoarele caractere juridice:

- a) **inalienabilitatea.** Teritoriul României este inalienabil, frontierele țării fiind consfințite prin lege organică, cu respectarea principiilor și a celorlalte norme general admise ale dreptului internațional [art. 3 alin. (1) și (2) din Constituție].

- b) **indivizibilitatea.** România este un stat unitar și indivizibil potrivit prevederilor art. 1 alin. (1) din Constituție. Prin urmare, teritoriul, ca element constitutiv al statului, nu poate fi divizat sau încorporat în alte entități statale.

---

<sup>1</sup> Pentru o analiză complexă a conceptului de stat din perspectivă juridică, politică și social-economică, a se vedea C.-S. Săraru, *Drept administrativ. Probleme fundamentale ale dreptului public*, Ed. C.H. Beck, București, 2016, p. 1-4.

- **Puterea instituționalizată** formată din instituțiile publice prin intermediul cărora se exercită puterea publică (suveranitatea statului). Exercițarea suveranității se face cu respectarea normelor juridice ale dreptului intern și internațional (de exemplu, cu respectarea Declarației Universale a Drepturilor Omului adoptată la 16 decembrie 1948 de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite).

**Conceptul de stat în accepțiune restrânsă.** În accepțiune restrânsă prin „stat” se înțelege **ansamblul instituțiilor publice** care guvernează societatea și care alcătuiesc mecanismul sau aparatul statal (elementul formal-instituțional). În această accepțiune este utilizată noțiunea de stat în art. 47 alin. (1) din Constituția revizuită: „Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent”.

## 1.2. Separația puterilor în stat

**Geneza teoriei separației puterilor în stat.** Montesquieu este cel care a formulat pentru prima dată în anul 1748 în cartea „*L'Esprit de lois*” principiul separației puterilor în stat în accepțiune modernă, vorbind despre cele trei puteri: **puterea legislativă, puterea executivă și puterea judecătorească**. Acest mod de separare a puterilor asigura în opinia lui Montesquieu un guvernământ moderat având ca scop favorizarea siguranței fiecărui cetățean și posibilitatea de exercitare deplină a libertăților cetățenești. „Totul ar fi pierdut, – afirma Montesquieu –, dacă același om sau același corp de fruntași, fie ai nobililor, fie ai poporului, ar exercita aceste trei puteri: pe cea de a face legi, pe cea de a aduce la îndeplinire hotărârile obștești și pe cea de a judeca infracțiunile sau litigiile dintre particulari”<sup>2</sup>. Puterea, spunea Lordul Acton, tinde să corupă, iar puterea absolută corupe în mod absolut<sup>3</sup>.

Existența celor trei puteri care se controlează reciproc și colaborează pentru realizarea nevoilor societății este de natură să prevină abuzurile împotriva cetățenilor. În opinia lui Montesquieu „pentru a nu exista posibilitatea de a se abuza de putere, trebuie ca, prin rânduiala statornică, puterea să fie înfrânată de putere”<sup>4</sup>.

**Teoria separației puterilor în stat în prezent.** Teoria separației puterilor în stat formulată de Montesquieu stă la baza organizării statelor democratice de astăzi. Această teorie nu a fost ferită de critici în decursul timpului. Cea mai importantă critică pornește de la faptul că **puterea de stat este unică și indivizibilă** și în realitate vorbim despre existența unor funcții ale statului, nu a unor puteri distincte, respectiv **funcția legislativă, funcția executivă și funcția judecătorească**<sup>5</sup>. În funcție de

---

<sup>2</sup> Montesquieu, *Despre spiritul legilor*, Ed. Științifică, București, 1964, p. 196.

<sup>3</sup> Letter to Bishop Mandell Creighton, April 5, 1887 published in *Historical Essays and Studies*, edited by J.N. Figgis and R.V. Laurence, London: Macmillan, 1907.

<sup>4</sup> Montesquieu, *op. cit.*, p. 194

<sup>5</sup> A se vedea G. Burdeau, *Traité de science politique*, LGDJ, 1966, p. 300; I. Deleanu, *Separația puterilor în stat – dogmă sau realitate*, în *Dreptul* nr. 2-3/1991, p. 17-18.

competențele lor stabilite prin lege, organele statului se vor grupa corespunzător acestor funcții în organe legislative, executive sau jurisdicționale.

Maurice Hauriou este cel care va defini termenii de *putere*, *funcție* sau *organ* într-un mod care corespunde realităților de astăzi: „există trei noțiuni conexe, care trebuie distinse cu mare grijă:

1. aceea a *funcțiunilor statului*, cum este cea de administrare a justiției sau cea de a elabora legile, sau de a guverna;

2. aceea a *organelor*, reprezentând structurile instituționale prin intermediul cărora sunt exercitate funcțiile statului

3. aceea a *prerogativelor de autoritate*, care sunt expresia împuternicirilor (competențelor) în virtutea cărora organele își exercită funcțiile lor”<sup>6</sup>.

**Echilibrul dintre puteri în stat.** În zilele noastre miza nu mai este atât separația, cât echilibrul dintre puteri. Echilibrul puterilor trebuie să permită, pe plan juridic, evitarea cumulului exercițiului celor trei puteri, pentru ca acestea să nu își poată „atribui” o suveranitate al cărui unic titular este poporul, iar pe plan politic, împiedicarea abuzurilor pe care un titular unic al puterilor le-ar putea comite, abuzuri care ar pune în pericol libertatea cetățenilor<sup>7</sup>.

În România, potrivit art. 1 alin. (4) din Constituția revizuită statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor – legislativă, executivă și judecătorească – în cadrul democrației constituționale. Modalitățile concrete de cooperare a celor trei puteri și de integrare a lor în sistemul social-politic de organizare socială sunt stabilite prin intermediul normelor juridice.

**Echilibrul puterilor presupune colaborarea între acestea, care se realizează<sup>8</sup>:**

**a) prin faptul că la exercițiul unei funcțiuni sunt asociate organe aparținând și altei puteri.** Astfel de exemplu, Președintele care face parte din puterea executivă promulgă legile adoptate de Parlament care exercită puterea legislativă. De asemenea, procedura de investitură a Guvernului presupune, potrivit prevederilor art. 103 din Constituție, colaborarea dintre Președinte care desemnează candidatul la funcția de prim-ministru și Parlament care acordă votul de încredere asupra programului și listei Guvernului propuse de candidat.

**b) prin controlul reciproc al puterilor.** Astfel, Președintele României poate dizolva Parlamentul în cazul în care acesta nu a acordat votul de încredere pentru formarea Guvernului, în condițiile prevăzute de art. 89 din Constituție; Parlamentul poate retrage încrederea acordată Guvernului în urma unei moțiuni de cenzură adoptate în condițiile art. 113 din Constituție; instanțele de judecată pot anula actele administrative ilegale în condițiile prevăzute de Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ etc.

---

<sup>6</sup> M. Hauriou, *Précis de droit constitutionnel*, 2<sup>ème</sup>, Sirey, 1929, p. 347.

<sup>7</sup> P. Pactet, *Institutions politiques. Droit constitutionnel*, Editions Armand Colin, Paris, 2001, p. 110-111.

<sup>8</sup> C.G. Rarincescu, *Contenciosul administrativ român*, ed. a doua, Ed. „Universala” Alcalay & Co., București, 1936, p. 21.

**c) prin respectarea principiul colaborării loiale între instituțiile statului.** Acest principiu nu are o consacrare constituțională expresă, el fiind afirmat la nivel european de Comisia de la Veneția<sup>9</sup> și dedus pe plan național prin jurisprudența Curții Constituționale<sup>10</sup>. Acest principiu pornește de la ideea că scopul dispozițiilor constituționale care stabilesc atribuțiile principalelor instituții în stat (Șeful statului, Parlamentul, Guvernul, sistemul judiciar) este acela de a promova interesele țării ca un întreg, nu interesele înguste ale unei singure instituții sau ale unui partid politic care a desemnat titularul funcției. Chiar dacă o instituție este într-o situație de putere, atunci când este în măsură să influențeze alte instituții ale statului, trebuie să facă acest lucru având în vedere interesul statului ca un întreg, inclusiv, ca o consecință, interesele celorlalte instituții și cele ale minorității parlamentare.

Un rol important în păstrarea echilibrului puterilor în stat îl are în România **Curtea Constituțională** care reglează, prin efectul controlului constituționalității legii, divergențele referitoare la frontierele dintre autoritățile publice, asigurând respectarea limitei autonomiei lor funcționale<sup>11</sup>.

### 1.2.1 Puterea legislativă

**Noțiunea și exercitarea puterii legislative.** Puterea legislativă este acea funcție a statului concretizată în activitatea parlamentară de examinare și deliberare asupra proiectelor de lege și a propunerilor legislative, precum și de votare a legii<sup>12</sup>.

Statul are rolul de a stabili regulile de conduită socială obligatorii (normele juridice). Statul poate reglementa în mod primar orice categorie de relații sociale.

Puterea legislativă este exercitată, de regulă, de Parlament. În multe state (inclusiv în România) și executivul se poate implica în funcția legislativă în special prin inițiativa legislativă, legislația delegată și promulgarea legilor.

Conform art. 61 alin. (1) din Constituția României revizuită, „Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și *unica autoritate legiuitoare a țării*”.

---

<sup>9</sup> Avizul Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) din cadrul Consiliului Europei privind compatibilitatea cu principiile constituționale și statul de drept a acțiunilor Guvernului României cu privire la alte instituții ale statului și Ordonanța de urgență a Guvernului de modificare a Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale și Ordonanța de urgență a Guvernului de modificare și completare a Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului în România, aviz adoptat de la cea de-a 93-a Sesiune Plenară/Veneția, 14-15 decembrie 2012.

<sup>10</sup> A se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 611/2017 publicată în M. Of. nr. 877 din 7 noiembrie 2017, Decizia Curții Constituționale nr. 80/2014, publicată în M. Of. nr. 246 din 7 aprilie 2014.

<sup>11</sup> I. Muraru, M. Constantinescu, *Rolul Curților Constituționale în asigurarea echilibrului puterilor în stat*, în Dreptul nr. 9/1996, p. 5.

<sup>12</sup> A se vedea I. Vida, *Manual de Legistică formală. Introducere în tehnica și procedura legislativă*, Ed. Lumina Lex, București, 2000, p. 41-42.

Parlamentul României este bicameral fiind format din Camera Deputaților și Senat potrivit art. 61 alin. (2) din Constituția României revizuită.

### 1.2.2 Puterea executivă

**Noțiunea și exercitarea puterii executive.** Puterea executivă este acea funcție a statului care organizează și asigură executarea legii<sup>13</sup>.

În funcție de structura executivului, se poate face distincție între executivul monocratic și executivul dualist<sup>14</sup>.

**Executivul monocratic** se caracterizează prin deținerea funcției executive de către o singură entitate statală. Se întâlnește astăzi în monarhiile absolute în care monarhul deține întreaga putere în stat. În prezent astfel de monarhii mai există în 6 state din Africa (Swaziland), Asia (Brunei, Oman, Qatar, Arabia Saudită) și Europa (Vaticanul). De asemenea, executivul monocratic se întâlnește și în unele monarhii constituționale unde prin Constituție se prevede că puterea executivă aparține regelui, iar puterea legislativă se exercită în mod colectiv de către Rege și Parlament (Belgia, Danemarca etc.).

Executivul monocratic se întâlnește și în republicile cu regim prezidențial. De exemplu, în SUA conform Constituției Președintele este șeful statului, fiind totodată șeful guvernului și concentrând astfel întreaga conducere de stat.

**Executivul dualist** se caracterizează prin faptul că funcția executivă este încredințată unei persoane care îndeplinește funcția de șef de stat și unui organ colegial (guvern, consiliu de miniștri, cabinet ministerial etc.) care au atribuții pe care le exercită în mod autonom, în cadrul unor relații de colaborare și nu de subordonare. Executivul dualist este o structură caracteristică, în primul rând, regimurilor parlamentare (Italia, Germania, Grecia, Cehia, Estonia, Polonia etc.). Executivul dualist se întâlnește și în state cu regim semiprezidențial (Franța, România, Austria, Finlanda, Irlanda, Portugalia etc.).

**Structura bicefală a executivului românesc.** În România din Constituția revizuită rezultă **structura bicefală a executivului, compus din Președintele statului și Guvern.** Între Președintele României și Guvern nu există raporturi de subordonare.

Guvernul, potrivit programului său de guvernare acceptat de Parlament, asigură realizarea politicii interne și externe a țării și exercită conducerea generală a administrației publice [art. 102 alin. (1) din Constituția României revizuită].

Președintele României reprezintă statul român și este garantul independenței naționale, al unității și al integrității teritoriale a țării [art. 80 art. (1) din Constituția României revizuită]. Președintele exercită și funcția de mediere între puterile statului,

---

<sup>13</sup> I. Alexandru, *Tratat de administrație publică*, Ed. Universul Juridic, București, 2008, p. 67.

<sup>14</sup> Pentru o analiză detaliată a executivului monocratic și dualist, a se vedea I. Vida, I.C. Vida, *Puterea executivă și administrația publică*, ed. a III-a revizuită și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2024, p. 32-38.

precum și între stat și societate conform art. 80 alin. (2) din Constituția României revizuită.

### 1.2.3 Puterea judecătorească

**Noțiunea, înfăptuirea și realizarea puterii judecătorești.** Puterea judecătorească este acea funcție prin care statul își asumă misiunea de a soluționa litigiile care apar între persoane fizice și juridice.

Conform art. 124 alin. (2) din Constituția României revizuită „justiția este unică, imparțială și egală pentru toți”, iar potrivit art. 124 alin. (3) „judecătorii sunt independenți și se supun numai legii”.

Principiile, structura și modul de organizare a sistemului judiciar român sunt consacrate în Constituția României și Legea nr. 304/2022 *privind organizarea judiciară*<sup>15</sup>.

Justiția se înfăptuiește în numele legii și se realizează prin următoarele instanțe judecătorești: Înalta Curte de Casație și Justiție, curți de apel, tribunale, tribunale specializate, instanțe militare și judecătorii.

## 2. Puterea executivă și administrația publică

### 2.1. Dimensiunile executivului

În concepție modernă se apreciază că executivul ar avea două dimensiuni<sup>16</sup>:

a) **Guvernarea** care înseamnă „a lua decizii esențiale care angajează viitorul națiunii”, „decizii cu bătaie lungă”. Guvernarea se subsumează dezideratelor politice și marilor interese naționale. Activitatea de guvernare va antrena, de regulă, o **răspundere politică** în fața Parlamentului și a opiniei publice.

b) **Administrația** care înseamnă îndeplinirea sarcinilor cotidiene organizând executarea și executând în concret prevederile legii în vederea menținerii ordinii publice și funcționării serviciilor publice. Prin activitatea de administrare iau naștere, se modifică sau se sting raporturi juridice concrete între autoritățile administrației publice și persoane fizice și juridice în care poate fi antrenată, în condițiile legii, **răspunderea juridică** atât a autorităților publice, cât și a funcționarilor publici.

Distincția între dimensiunea de guvernare și cea de administrație a puterii executive are un rol mai mult teoretic, în practică fiind dificil să fie departajate atribuțiile de guvernare de cele de administrare mai ales că acestea sunt realizate, de regulă, de aceleași organe ale puterii executive<sup>17</sup>.

---

<sup>15</sup> Publicată în M. Of. nr. 1104 din 16 noiembrie 2022, cu modificările ulterioare.

<sup>16</sup> A se vedea J. Rivero, *Droit administratif*, 12e édition, Dalloz, Paris, 1987, p. 15; V. Vedinaș, *Tratat teoretic și practic de drept administrativ*, vol. I, Ed. Universul Juridic, București, 2018, p. 55,56.

<sup>17</sup> A se vedea J. Rivero, J. Waline, *Droit administratif*, 14<sup>e</sup> édition, Dalloz, Paris, 1992, p. 11.

Această distincție este mai pronunțată în cazul atribuțiilor Președintelui României prevăzute în mod expres de Constituție. Astfel, analizând prevederile Constituției revizuite observăm că **Președintele României** exercită **atribuții care au un pronunțat caracter administrativ** (Președintele poate consulta Guvernul cu privire la probleme urgente și de importanță deosebită cf. art. 86 din Constituție; poate lua parte, din proprie inițiativă, la ședințele Guvernului în care se dezbate probleme de interes național privind politica externă, apărarea țării, asigurarea ordinii publice, precum și, la cererea prim-ministrului, în alte situații, prezidând ședințele de Guvern la care participă cf. art. 87 din Constituție; este comandantul forțelor armate și îndeplinește funcția de Președinte al Consiliului Suprem de Apărare a Țării cf. art. 92 din Constituție; conferă decorații și titluri de onoare; acordă gradele de mareșal, de general și de amiral; numește în funcții publice și acordă grațierea individuală cf. art. 94 din Constituție etc.) și **atribuții cu un pronunțat caracter politic specifice guvernării** (desemnarea candidatului la funcția de prim-ministru și numirea Guvernului cf. art. 85 din Constituție; adresarea de mesaje Parlamentului cf. art. 88 din Constituție; dizolvarea Parlamentului cf. art. 89 din Constituție; solicitarea referendumului cf. art. 90 din Constituție; exercitarea funcției de mediere între puterile statului, precum și între stat și societate cf. art. 80 din Constituție etc.)<sup>18</sup>.

În cazul Guvernului observăm că este mai greu de făcut o separație între atribuțiile cu un pronunțat caracter politic specifice guvernării și atribuțiile care au un pronunțat caracter administrativ deoarece Constituția nu prevede în mod expres atribuțiile Guvernului, ci doar arată în art. 102 rolul său general, respectiv: „Guvernul, potrivit programului său de guvernare acceptat de Parlament, asigură realizarea politicii interne și externe a țării și exercită conducerea generală a administrației publice”. Din această reglementare constituțională reiese că **Guvernul exercită două mari funcții:**

a) **de inițiator și realizator al politicii naționale.** În acest sens Guvernul aprobă strategiile<sup>19</sup> și programele de dezvoltare economică a țării, pe ramuri și domenii de activitate;

b) **de conducere generală a administrației publice.** În acest sens Guvernul elaborează reglementările administrative prin care se asigură crearea cadrului normativ și instituțional necesar în vederea realizării obiectivelor strategice; asigură administrarea proprietății publice și private a statului; gestionează serviciile publice pentru care statul este responsabil.

---

<sup>18</sup> A se vedea A. Iorgovan, *Tratat de drept administrativ*, vol. I, ed. 4, Ed. All Beck, București, 2005, p. 69-70.

<sup>19</sup> A se vedea, de exemplu, H.G. nr. 554/2023 *pentru aprobarea Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice 2023-2027* (publicată în M. Of. nr. 540 din 16 iunie 2023), H.G. nr. 1269/2021 *privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia* (publicată în M. Of. nr. 1218 din 22 decembrie 2021).

## **2.2. Sfera de cuprindere a administrației publice. Administrația publică ca scop, ca mijloc de realizare a competenței și administrația publică prin delegație**

Așa cum am văzut, **administrația publică reprezintă un segment al executivului, fără a se suprapune cu acesta.** În cadrul puterii executive realizarea activității de administrație publică de către organele administrative reprezintă un scop în sine prin care se înlăpătește competența acestora (**administrația publică ca scop**).

Dar administrație publică pot înlăpătui **în mod subsidiar** Parlamentul, precum și organele puterii judecătorești, activitățile de natură administrativă fiind în acest caz un mijloc de realizare a competenței de legiferare sau, după caz, de judecată (**administrația publică ca mijloc de realizare a competenței**). Astfel, de exemplu, activitățile desfășurate de funcționarii publici parlamentari<sup>20</sup> din structurile de specialitate ale Parlamentului în vederea organizării și desfășurării ședințelor Camerei Deputaților și Senatului (convocare, întocmirea proiectului ordinii de zi, difuzarea materialelor, redactarea proceselor-verbale etc.) sunt activități de natură administrativă. De asemenea, activitatea de organizare a ședințelor de judecată cu ajutorul grefierilor este o activitate de natură administrativă.

În plus, în zilele noastre administrație publică pot realiza și persoanele juridice de drept privat care, potrivit legii, au obținut statut de utilitate publică sau sunt autorizate să presteze un serviciu public, în regim de putere publică<sup>21</sup> (**administrația publică prin delegație**). Astfel, de exemplu, Asociația Generală a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi (AGVPS) este o persoană juridică de drept privat (asociație neguvernamentală) și de utilitate publică având o competență exclusivă, delegată de stat prin acte normative, în domeniul vânătoriei și pescuitului sportiv. În această calitate AGVPS poate emite acte administrative (permise de vânatoare, autorizații de vânatoare etc.). De asemenea, diplomele de absolvire eliberate de universitățile particulare sunt acte administrative deoarece orice universitate prestează serviciul public de educație, în condițiile competențelor delegate de stat și sub supravegherea Ministerului Educației.

Aceste aspecte subliniază că **administrația publică este foarte strâns legată de puterea executivă, dar nu se confundă cu aceasta**<sup>22</sup>.

---

<sup>20</sup> Condițiile de ocupare a funcțiilor publice parlamentare, precum și drepturile și obligațiile funcționarilor publici parlamentari sunt reglementate de Legea nr. 7/2006 *privind statutul funcționarului public parlamentar* (republicată în M. Of. nr. 345 din 25 mai 2009, cu modificările ulterioare).

<sup>21</sup> Legea nr. 554/2004 *a contenciosului administrativ* (publicată în M. Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004, cu modificările ulterioare) prin art. 2 alin. (1) lit. b) asimilează autorităților publice persoanele juridice menționate, acestea putând emite acte administrative în realizarea activităților de utilitate publică sau de prestare a serviciilor publice care vor putea fi atacate la instanța de contencios administrativ.

<sup>22</sup> A se vedea A. Negoită, *Drept administrativ*, Ed. Sylvi, București, 1996, p. 8; I. Vida, *Puterea executivă și administrația publică*, Regia Autonomă Monitorul Oficial București, 1994, p. 30.

## Teste-grilă

### 1. Statul, în accepțiune restrânsă, reprezintă:

- a) o formă politică de organizare a societății;
- b) o formă de organizare a normelor juridice;
- c) un ansamblu de autorități și instituții publice care asigură guvernarea;
- d) un ansamblu de grupuri sociale care locuiesc pe un teritoriu determinat.

### 2. Teritoriul reprezintă pentru stat:

- a) aria în care își desfășoară activitatea instituțiile publice care au competență teritorială națională;
- b) o modalitate de organizare a puterii în raport cu suprafața delimitată de granițe și caracterizată prin independență, egalitate și alienabilitate;
- c) unul din elementele componente ale statului, alături de elementul personal și de elementul formal-instituțional;
- d) modul de organizare a conținutului puterii, în funcție de care se stabilește forma de guvernământ a statului.

### 3. Într-un stat de drept:

- a) întinderea puterii este compensată de scurtimea mandatului celor care o dețin;
- b) puterea este cucerită prin mijloace democratice;
- c) legislația apără drepturile și libertățile cetățenilor;
- d) izvorul oricărei puteri politice trebuie să fie voința suverană a poporului.

### 4. Principiul separației puterilor în stat, în concepție modernă presupune:

- a) lipsa cooperării dintre cele trei puteri: executivă, legislativă, judecătorească;
- b) existența unei puteri cu rol coordonator: puterea legislativă;
- c) existența unor autorități diferite care exercită cele trei funcții principale în stat;
- d) existența unei colaborări între autoritățile care exercită cele trei funcții principale în stat.

### 5. Principiul colaborării loiale între instituțiile statului:

- a) permite ca instituțiile publice să se confrunte și să intre în competiție pentru a-și promova propriile interese;
- b) permite ca executivul să acționeze fără a consulta Parlamentul sau puterea judecătorească în procesul de elaborare a politicilor publice;
- c) implică cooperarea între instituțiile publice în vederea realizării intereselor statului;
- d) dă posibilitatea fiecărei instituții să acționeze independent, fără a ține cont de celelalte instituții.

**6. Suveranitatea națională aparține:**

- a) Parlamentului;
- b) Poporului;
- c) Guvernului;
- d) Președintelui țării

**7. Puterea legislativă este exercitată de:**

- a) Președintele statului;
- b) Guvern;
- c) Parlament;
- d) Curtea Constituțională.

**8. Executivul dualist este caracteristic:**

- a) regimurilor parlamentare;
- b) monarhiilor absolute;
- c) regimurilor prezidențiale;
- d) regimurilor semiprezidențiale.

**9. Președintele României face parte din:**

- a) puterea legislativă;
- b) puterea executivă;
- c) puterea judecătorească;
- d) nu face parte din nicio putere în stat, având rol de mediere între acestea.

**10. Între Președintele României și Guvern există raporturi juridice:**

- a) de subordonare;
- b) de colaborare;
- c) de coordonare;
- d) de tutelă administrativă.

**11. România are un regim politic:**

- a) parlamentar monist (Guvernul răspunde numai în fața Parlamentului);
- b) prezidențial;
- c) semiprezidențial;
- d) parlamentar dualist (Guvernul răspunde în fața Parlamentului și a Șefului statului).

**12. Conflictele juridice dintre autoritățile publice cu privire la respectarea principiului separației și echilibrului puterilor în stat se soluționează de:**

- a) Parlament;
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării;
- c) Guvernul României;
- d) Curtea Constituțională.

**13. Justiția se realizează în România prin următoarele instanțe judecătorești:**

- a) Înalta Curte de Casație și Justiție, curți de apel, tribunale, tribunale specializate, instanțe militare, judecătoria;
- b) instanțe arbitrale, judecătoria, tribunale și curți de apel;
- c) judecătoria, tribunale, curți de apel, Curtea Constituțională și Înalta Curte de Casație și Justiție;
- d) Înalta Curte de Casație și Justiție, instanțe ordinare și extraordinare, curți de arbitraj.

**14. Curtea Constituțională face parte din:**

- a) puterea legislativă;
- b) puterea executivă;
- c) puterea judecătorească;
- d) este o instituție *sui generis* cu rol de a menține echilibrul între cele trei puteri în stat.

**15. Consiliul Superior al Magistraturii face parte din:**

- a) puterea executivă;
- b) puterea judecătorească;
- c) puterea legislativă;
- d) este o autoritate administrativă autonomă.

**16. Concordanța dintre actele normative și Constituție este verificată de:**

- a) Avocatul Poporului;
- b) Curtea Constituțională;
- c) Curtea de Conturi;
- d) Înalta Curte de Casație și Justiție.

**17. Relația dintre puterea executivă și administrația publică se caracterizează prin:**

- a) administrația publică este o dimensiune a puterii executive, alături de activitatea de guvernare;
- b) administrația publică se identifică cu puterea executivă;
- c) administrația publică, ca activitate, depășește sfera puterii executive;
- d) puterea executivă este inclusă în administrația publică.

**18. Următoarele atribuții ale Președintelui României au un pronunțat caracter politic:**

- a) acordarea grațierii individuale;
- b) participarea la ședințele Guvernului;
- c) desemnarea candidatului la funcția de prim-ministru;
- d) exercitarea funcției de mediere între puterile statului, precum și între stat și societate.